

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1765

VD18 90118243

§.13. Expeditionum sacrarum commoda temporalia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66255)

§. XIII.

*Expeditionum sacrarum commoda
temporalia.*

Ad bella sacra harum regionum septentrionalium ut redeam, metuo, ne utilitas temporalis parem aut majorem partem quam Religionis studium ibi habuerit. Nam summi Pontifices Equitibus Teutonicis dominatum dederant summamque potestatem in omnes terras, quas ethnicis possent adimere. Non hic examino, quodnam in eas jus Papa possederit, aut quæ necessitas prefferit Equites, ut his ille, quæ armis acquirerent, adjudicaret. Factum duntaxat observo, dicoque, timendum esse, ne hi Equites suæ dominationis incrementum potius quam fidei propagationem quæsierint. Credo facile, Religiosos, qui sacram suadebant militiam, ac neophytos erudiebant, rectam intentionem fervoremque sincerum habuisse. Sed graves lego querelas de Equitibus, qui hos novos Christianos ad quandam servitutem redigendo reliquos ab amplectenda fide avertabant, ita ut per arma sua obsessent Religionem, pro qua ea sumpserant. Vide inter alia præscriptum Legati Jacobi Pantaleonis An. 1349. editum. Terræ sic ethn-

*Hist. lib. 80.
§. 2.*

Lib. 81. §. 2.

ethnicis ereptæ Boruffici tandem ac Curonici Ducatus titulum obtinere.

Hist. lib. 83.
§. I.

Etiam expeditiones pro terra sancta progressu temporis in negotia temporalia degenerarunt, quibus Religionis causa solum prætexebatur. Illæ præter regna & principatus armis comparatos producerunt effectus minus splendidos, sed solidiores, scilicet incrementa navigationis & commercii, quæ Venetias, Genuam, cæterasque Italiæ urbes maritimas fortunis cumularunt. Expeditionum primarum experientia ostendit incommoda terrestris itineris quingentarum sexcentarumve leucarum, quas vocant, occupandæ Constantinopolis & Anatoliæ gratia. Susceptum est iter marinum multo brevius: & sacri milites pro ratione regionis, e qua veniebant, in Provincia seu Saluviorum agro, in Catalonia in Italia, vel in Sicilia naves conscenderunt. In cunctis portibus navium & apparatus copia opus erat ad devehendos tot homines ac equos cum instrumentis bellicis & commeatu. Sic navigatione maris Mediterranei, quod Græci & Arabes per multa secula possidebant, potiti sunt Franci, quibus victricia sacrorum militum arma tutam reddiderant libertatem commercii, quantum ad Græciæ, Syriæ, ac Ægypti, & quod con-

sequi-

sequitur, Indiæ merces attinebat, quæ in Europam per alias vias nondum advehebantur. Hac ratione divitiis auctæ creverunt potentes Respublicæ Veneta, Genuensis, Pisana, & Florentina. Nam præter portus florentes urbium artes ac opificia amplificabant commercium.

Non autem dubito, quin tam grande *Gesta Dei*
 lucrum ad continuandas expeditiones *per Fran-*
 cras servierit: quod demonstratum cre-
 do in Veneti Sanuti opere, cui titulus: *cos.*
Arcana fidelium Crucis: ubi tantopere
 studet persuadere Papæ Joanni XXII. cu-
 randam Terræ sanctæ recuperationem:
 hæc enim nondum desperabatur, effi-
 reapse nulla amplius expeditio sacra illuc
 suscepta fuerit. Etiam privata commo-
 da consideratu digna erant ob grandia *Hist. lib. 77.*
 sacrorum pugilum privilegia. *§. 17.*
 Gaudebant Ecclesiæ præsidio, securi a vexa-
 tionibus creditorum (qui nihil ab eis us-
 que ad ipsorum reditum postulare pote-
 rant) & liberi ab usuris. Erant velut
 homines sacri: in anathema latæ senten-
 tiæ incurrebat, quisquis vel ipsos, vel
 eorum bona invadebat. Et quia non-
 nulli hac immunitate sua ad retinendum *Hist. lib. 80.*
 bonum alienum, ad quærendam crimi-
 num suorum impunitatem, vel ad com-
 mittenda nova abutebantur, his malis
 meden-

medendi necessitatem pluribus conciliis imponebant.

Ultimum bellum sacrum executioni datum erat illud, in quo S. Ludovicus ad Deum excessit, & cujus modicum effectum videbimus. At non propterea omiffæ sunt hæ molitiones etiam post Palæstinæ jacturam, quæ viginti post annis contigit. Per totum reliquum seculum XIII, & decimi quarti partem magnam continuatæ sunt exhortationes ad studium recipiendæ terræ sanctæ, & ad decimas hunc in finem aut hoc sub obtentu colligendas, quæ in alia bella secundum destinationem summorum Pontificum & Principum auctoritatem infumebantur. Amplius est seculo, quod hic error sit depositus: ac de bello ethnicis inferendo nulla jam mentio fit præterquam in votis quorundam authorum Religionis studio magis quam sapientia insignium, & in prædictionibus poëtarum Principibus adulantium. Homines prudentes atque per experientiam præteritorum & per rationes hac in dissertatione tactas eruditi facile vident, his in molitionibus secundum temporalia æque ac spiritualia plus damni quam compendii factum esse.